

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Milana Podhrázkého, Ph.D., a Mgr. Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **J. K.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2020, čj. MPSV-2020/73551-911, o námitce podjatosti vznesené žalobkyní ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 4 Ad 19/2020,

t a k t o :

Soudkyně Městského soudu v Praze Mgr. Dana Černovská **není vyloučena** z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 4 Ad 19/2020.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ve věci vedené u Městského soudu v Praze (dále „městský soud“) pod sp. zn. 4 Ad 19/2020 namítla podjatost soudkyně tohoto soudu Mgr. Dany Černovské rozhodující předmětnou věc jako samosoudkyně v souladu s platným rozvrhem práce městského soudu a navrhla její vyloučení z projednávání věci. Dále žalobkyně namítla taktéž podjatost jiné soudní osoby, a to L. H. (administrativní pracovnice). V případě obou osob žalobkyně odůvodnila jejich tvrzenou podjatost tím, že tyto osoby pozměnily údaj o trvalém pobytu žalobkyně při zasílání zásilky žalobkyni a porušily povinnost mlčenlivosti a pravidla stanovená pro nakládání s osobními údaji. Tímto zavdaly příčinu k nedůvěře v soudnictví bez záruky nezávislosti a nestrannosti.

[2] Soudkyně Mgr. Dana Černovská se k námitce podjatosti vyjádřila tak, že se necítí být podjatá, neboť jí není znám žádný důvod ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s., který by byl důvodem pro její vyloučení z projednávání a rozhodnutí věci vedené u městského soudu pod sp. zn. 4 Ad 19/2020.

[3] Námitka podjatosti není důvodná.

[4] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[5] Garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce, patří mezi integrální součásti práva na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nestrannost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky). Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich zástupcům). Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěžejně nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce.

Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širše, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšmu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý vztah. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí díť výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též nález Ústavního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04).

[6] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci, s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě.

[7] Reálné pochybnosti o podjatosti soudkyně tak s ohledem na výše uvedené může vyvolat pouze konkrétní tvrzení žalobkyně týkající se vztahu soudkyně k projednávané věci, jejím účastníkům či zástupcům. Pro úsudek o podjatosti soudkyně a nemožnosti rozhodnout v důsledku toho nestranně a nezávisle není dostačující toliko obecné či subjektivní přesvědčení žalobkyně.

[8] Jak bylo výše uvedeno, důvodem návrhu žalobkyně na vyloučení výše uvedené soudkyně je její údajně chybný postup při zasílání zásilky. Ten ale nemůže být legitimním důvodem, který by mohl vést k vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci (§ 8 odst. 1 věta třetí s. ř. s.). Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka řízení o nespravedlnosti či nesprávnosti vedení řízení. Zpochybňovat postup soudu jistě lze, k tomu však slouží opravné prostředky, jsou-li přípustné, popř. jiné prostředky předvídané právními předpisy, nikoliv však námitka podjatosti.

[9] O námitce podjatosti vznesené žalobkyní proti administrativní pracovníci, paní Lucii Horákové, Nejvyšší správní soud nerozhodoval. Podle § 8 odst. 2 s. ř. s. z obdobných důvodů, jako jsou uvedeny v § 8 odst. 1 s. ř. s., může být vyloučena i jiná osoba, která se bezprostředně podílí na výkonu pravomoci soudu (soudní osoba). Podle § 40 odst. 4 zákona o soudech a soudcích platí, že administrativní a jiné kancelářské práce pro jedno nebo více soudních oddělení provádí soudní kancelář. Zaměstnanci zařazení k výkonu práce do soudní kanceláře se podílejí na přímém výkonu pravomoci soudu jen v omezené míře. Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. nicméně platí, že je-li namítána podjatost soudní osoby (tedy jiné osoby než soudce), rozhodne o této námitce senát příslušného soudu po vyjádření dotčené soudní osoby. Bude tedy namístě, aby o námitce podjatosti vznesené vůči administrativní pracovníci L. H. rozhodl sám příslušný senát městského soudu. Uvedení JUDr. Mgr. M. P. S. na str. 1 námitky podjatosti považuje Nejvyšší správní soud za překlep učiněný žalobkyní, neboť ze soudního spisu vedeného městským soudem nevyplývá, že by se uvedená osoba v této věci podílela na výkonu pravomoci soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. ledna 2021

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu